

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/43/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2508899796
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2508899796.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Daniela Ilavského a sudcov JUDr. Kataríny Slováčekovej a Mgr. Jozefa Mačaja, v spore žalobcu: 1/ G. E., nar. XX.X.XXXX, adresa trvalého pobytu K., S. XX/XX, 2/ Z. Z., nar. XX.X.XXXX, adresa trvalého pobytu K., S. XX/XX, 3/ G. E., nar. XX.X.XXXX, adresa trvalého pobytu K., S. XX/XX, zastúpených advokátom: JUDr. Pavel Kvak, IČO: 33 701 652, adresa sídla Piešťany, Teplická 42, proti žalovaným: 1/ A. D., nar. XX.X.XXXX, adresa trvalého pobytu K., 2/ X. D., nar. XX.XX.XXXX, adresa trvalého pobytu K., S. XX/XX, 3/ T. D., nar. XX.X.XXXX, adresa trvalého pobytu K., M. XXX/XX, zastúpenej advokátom: Mgr. Zuzana Jedličková, adresa sídla Piešťany, Royová 9, o určenie neplatnosti zápisu trvalého pobytu, vypratania nehnuteľností a o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobcov 1/ až 3/ a žalovanej 3/ proti rozsudku Okresného súdu Piešťany z 25. novembra 2020 č.k. 5C/444/2008-648 v časti rozhodnutia o trovách konania takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa vo výroku VIII. p o t v r d z u j e.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie sa vo výroku IV. m e n í t a k, že žalovanému 1/ sa voči žalobcom 1/ až 3/ náhrada trov konania o určenie, že zápis trvalého pobytu žalovaného 1/ na adrese K. XX/XX je neplatný, n e p r i z n á v a.

III. Rozsudok súdu prvej inštancie sa vo výroku X. v odvolaní napadnutej časti priznania nároku Slovenskej republiky na náhradu trov konania voči žalobcom v rozsahu nad 50% m e n í t a k, že Slovenská republika má právo na náhradu trov konania vo výške 121,08 eur voči žalovaným 1/ až 3/ v rozsahu 50%.

IV. Žalobcovia 1/, 2/ a 3/ majú voči žalovanej 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti o určenie, že zápis trvalého bydliska je neplatný zastavil (výrok I.), konanie v časti o vypratanie nehnuteľnosti zastavil (výrok II.), určil, že podielovými spoluvlastníkmi rodinného domu súpisné číslo XX, nachádzajúceho sa v k. ú. K. a obci K. na novovytvorenej parcela č. 134/7 - zastavaná plocha o výmere 207 m², vytvorenej geometrickým plánom na zameranie rodinného domu parcela č. 134/7, tak ako je tento rodinný dom zameraný geometrickým plánom na zameranie rodinného domu parcela č. 134/7, vyhotoveným geodetickou kanceláriou S. D., E. cesta č. 3, S., pod číslom plánu: 122-11/2020 dňa 24.2.2020 a úradne overeným Okresným úradom Piešťany, katastrálnym odborom dňa 27.2.2020 pod číslom: G1-124/2020, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou rozsudku, sú: žalobca 1/ v spoluvlastníckom podiele 1/6-ina, žalobkyňa 2/ v spoluvlastníckom podiele 1/6-ina a žalobkyňa 3/ v spoluvlastníckom podiele 4/6-iny v pomere k celku nehnuteľnosti (výrok III.), vo vzťahu k výroku I. priznal žalovanej 3/ náhradu trov konania voči žalobcom 1/ až 3/ v rozsahu 100% (výrok IV.), vo vzťahu k výroku I. žalovanému 1/ a žalovanej 2/ náhradu trov konania nepriznal

(výrok V.), vo vzťahu k výroku II. priznal žalovanej 3/ náhradu trov konania voči žalobcom 1/ až 3/ v rozsahu 100% (výrok VI.), vo vzťahu k výroku II. žalovanému 1/ a žalovanej 2/ náhradu trov konania nepriznal (výrok VII.), vo vzťahu k výroku III. žalobcom 1/ až 3/ priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému 1/ a žalovanej 3/ v rozsahu 100% (výrok VIII.), vo vzťahu k výroku III. žalobcom 1/ až 3/ náhradu trov konania voči žalovanej 2/ nepriznal (výrok IX.) a napokon Slovenskej republike priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 121,08 eur voči žalobcom 1/ až 3/ v rozsahu 2/3 a voči žalovaným 1/ až 3/ v rozsahu 1/3 (výrok X.).

2. V časti rozhodovania o trovách konaní (napadnutom odvolaniami sporových strán) vec právne posúdil ako nárok strany sporu na náhradu trov konania podľa § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 a ods. 2, § 256 ods. 1 a článok 17 C.s.p. (zákon číslo 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších zmien a doplnení) a vecne potrebou priznania žalovanej 3/ nároku na náhradu trov konania o určenie, že zápis trvalého bydliska žalovaného 1/ je neplatný a konania o vypratanie nehnuteľností žalovaným 1/ a to v rozsahu 100% z dôvodu, že žalobcovia zavinili zastavenie týchto konaní, potrebou priznania žalobcom 1/ až 3/ plnej náhrady trov konania o určenie, že sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností voči žalovaným 1/ a 3/, vzhľadom na ich plný úspech v tomto konaní a nepriznanie žalobcom náhrady trov tohto konania voči žalovanej 2/, keďže si takýto nárok voči žalovanej 2/ neuplatnili a napokon potrebou priznania štátu náhrady trov konania voči žalobcom 1/ až 3/ v rozsahu 2/3 a voči žalovaným 1/ až 3/ v rozsahu 1/3, vzhľadom na celkový pomer úspechu sporových strán v konaní.

3. Na odôvodnenie takýchto rozhodnutí o trovách konaní uviedol, že k čiastočnému späťvzatiu žaloby o určenie, že zápis trvalého bydliska žalovaného 1/ je neplatný došlo bez udania dôvodu na strane žalobcov, preto zavinenie za zastavenie konania znášajú žalobcovia. Hoci v tejto časti žaloba smerovala len voči žalovanému 1/, trovy konania sa vzťahujú na konanie ako celok. Pokiaľ sa žalobcovia domáhali viacerých nárokov jednou žalobou, sú povinní znášať náhradu trov konania, pokiaľ čiastočne zavinili zastavenie konania. Náhradu trov konania si uplatnila len žalovaná 3/, preto jej súd priznal náhradu trov konania voči žalobcom vo vzťahu k výroku I. v rozsahu 100% (výrok IV). Žalovaný 1/ si náhradu trov konania neuplatnil a počas konania bol pasívny, žalovaná 2/ si takisto náhradu trov konania neuplatnila a zo spisu nevyplynulo, že by im akékoľvek trovy vznikli, preto im súd náhradu trov konania vo vzťahu k výroku I. ani nepriznal s poukazom na čl. 17 C.s.p. (výrok V.).

4. Výrokom II. súd konanie v časti o vypratanie zastavil. K čiastočnému späťvzatiu došlo bez udania dôvodu na strane žalobcov, zavinenie za zastavenie konania preto znášajú žalobcovia. Náhradu trov konania si uplatnila len žalovaná 3/, preto jej súd priznal náhradu trov konania voči žalobcom vo vzťahu k výroku II. v rozsahu 100% (výrok VI). Žalovaný 1/ si náhradu trov konania neuplatnil a počas konania bol pasívny, žalovaná 2/ si takisto náhradu trov konania neuplatnila a zo spisu nevyplynulo, že by im akékoľvek trovy vznikli, preto im súd náhradu trov konania vo vzťahu k výroku II. ani nepriznal (výrok VII.).

5. Vo vzťahu k výroku III. - určenia, že žalobcovia sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, boli žalobcovia úspešní. Voči žalovanej 2/ náhradu trov konania nežiadali. Preto súd rozhodol, že žalobcovia majú právo na náhradu trov konania voči žalovanému 1/ a žalovanej 3/ v rozsahu 100% vo vzťahu k výroku III. (výrok VIII.) a voči žalovanej 2/ im náhradu trov konania nepriznal (výrok IX.).

6. Uznesením zo dňa 8.11.2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 18.4.2014, súd priznal znalcovi Ing. Gergičovi znalečné vo výške 271,08 eur, pričom suma 121,08 eur bola vyplatená zo štátnych rozpočtových prostriedkov. V danom prípade má štát právo na náhradu trov konania vo výške 121,08 eur voči žalobcom 1/ až 3/ v rozsahu 2/3 a voči žalovaným 1/ až 3/ rade v rozsahu 1/3. Podiel 2/3 a 1/3 predstavuje mieru úspešnosti strán konania na výsledku, keď žalobcovia sa domáhali pôvodne troch nárokov, v dvoch zavinili zastavenie konania (podiel 2/3 na náhrade trov štátu) a v treťom výroku boli úspešní, preto v 1/3 znášajú náhradu trov konania neúspešní žalovaní (výrok X.).

7.1 Rozsudok vo výroku IV. a X. napadli riadnym a včasným odvolaním žalobcovia 1/ až 3/ s návrhom na jeho zmenu nepriznaním náhrady trov zastaveného konania o určenie, že zápis trvalého bydliska žalovaného 1/ je neplatný, žiadnej zo sporových strán a priznaním štátu práva na náhradu trov konania vo výške 121,08 eur voči žalobcom 1/ až 3/ len v rozsahu 50% s tým, že v ostatnej časti bude tento nárok priznaný štátu už len voči žalovaným 1/ až 3/ (teda nárok štátu na náhradu trov konania voči žalobcom v rozsahu 50% zostal odvolaním nedotknutý a preto nebol ani predmetom prieskumu odvolacím súdom), viniac súd prvej inštancie že v konaní sa dopustil vady, ktorá mohla mať za následok nesprávne

rozhodnutie vo veci (keď nerozhodol o zastavení konania v časti v ktorom bola žaloba žalobcom vzatá späť a to bezprostredne po späťvzatí žaloby dňa 27.12.2007, ale až po trinástich rokoch od takéhoto späťvzatia, kedy už žalovaná 3/ bola stranou tohto konania), že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (o zavinení zastavenia konaní žalobcami) a vec aj nesprávne právne posúdil (§ 365 ods. 1, písm. d), f) a h) C.s.p.).

7.2 Na odôvodnenie svojho odvolania uviedli, že nebolo dôvodným žalovanej 3/ priznať nárok na náhradu trov konania o určenie, že zápis trvalého pobytu žalovaného 1/ je neplatný, nakoľko toto konanie sa žalovanej 3/ vôbec netýkalo - týkalo sa len žalovaného 1/. Neplatnosť zápisu trvalého pobytu žalovaného 1/ a dôvodnosť tejto časti žaloby žalobcov žalobcovia v konaní súdu aj preukázali. V čase začatia konania príslušný obecny úrad odmietal zrušiť zápis trvalého pobytu žalovaného 1/ pre nedostatok kompetencie, čo sa však zmenilo až počas konania súdu prvej inštancie zákonom číslo 454/2004 Z.z., ktorý umožnil zrušenie trvalého pobytu žalovaného 1/ aj obci. Po nadobudnutí účinnosti predmetného zákona žalobcovia podali žiadosť o zrušenie trvalého pobytu žalovaného 1/ a keďže tejto ich žiadosti bolo vyhovené, zobrali žalobu v časti určenia neplatnosti zápisu trvalého pobytu žalovaného 1/ späť. K čiastočnému späťvzatíu žaloby preto nedošlo bez udania dôvodu na strane žalobcov a nie je možné im pričítať ani zavinenie za zastavenie tohto konania. Žalobcovia zastavenie konania nezavinili, nakoľko ku späťvzatíu žaloby v tejto časti došlo iba z dôvodu zmeny právnej úpravy evidencie pobytu občanov, keď do nadobudnutia účinnosti zákona číslo 454/2004 Z.z. ohlasovňa nebola oprávnená zrušiť protiprávne vykonaný zápis trvalého pobytu a nebol ani žiadny iný orgán oprávnený o tom rozhodnúť. Dôvody tohto ich čiastočného späťvzatia žaloby žalobcovia v podaní, ktorým žalobu vzali späť podrobne uviedli a odôvodnili. Za vzniknutú právnu situáciu nenesú žalobcovia žiadnu vinu, ich konanie bolo podmienené možnosťami vyplývajúcimi z právnej úpravy evidencie pobytu občanov v tom - ktorom čase. Toto žalobcovia aj osvedčili. Pokiaľ súd tieto skutočnosti pri rozhodovaní nebral do úvahy, rozhodol v tejto časti o trovách konania nesprávne. Žalobcovia nezavinili ani zápis trvalého pobytu žalovaného 1/ na adrese ich rodinného domu súpisného čísla 26 v Sokolovciach, o ktorom úkone v čase jeho uskutočnenia nemali žiadnu vedomosť. Keďže žalobcovia v tejto časti vzali žalobu späť svojím podaním z 27.12.2007, súd mal o tomto ich späťvzatíu žaloby rozhodnúť bez zbytočného odkladu ešte za účinnosti O.s.p., a nie až po trinástich rokoch, nehovoriac o tom, že v čase od podania žaloby od 25.9.2002 do jej čiastočného späťvzatia dňa 27.12.2007 žalovaná 3/ vôbec nebola stranou tohto sporu.

7.3 Samotná skutočnosť, že súd prvej inštancie rozhodol o trovách konania až po trinástich rokoch je dôvodom hodným osobitného zreteľa žalovanej 3/ vo vzťahu k zastavenému konaniu náhradu trov konania nepriznať (§ 257 C.s.p.).

7.4 Nesprávnym je aj rozhodnutie súdu o trovách štátu v časti uloženia povinnosti žalobcom znášať tieto v rozsahu nad 50%, keďže každá zo sporových strán by mala byť zaviazaná na náhradu trov štátu v rozsahu 1/2. Žalobcovia boli úspešní v rozsahu 100% v časti určenia vlastníctva a "zavinili" zastavenie konania o vypratanie nehnuteľnosti (výrok II.).

7.5 Výrok I. nemôže byť braný vôbec do úvahy pri určení rozsahu povinnosti sporových strán na náhrade trov štátu.

7.6 Vo svojom vyjadrení sa k odvolaniu žalovanej 3/ ďalej uviedli, že nesúhlasila s návrhom žalovanej 3/, aby odvolací súd zmenil rozsudok v časti výroku VIII. tak, že vo vzťahu k výroku III. žalobcom 1/ až 3/ neprizná náhradu trov konania voči žalovanej 3/, nakoľko nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by žalobcom nemal náhradu trov konania priznať. Za takýto dôvod nemožno považovať ani samotnú skutočnosť, že žalovaná 3/ nezavinila stav, ktorý bol zapísaný v evidencii nehnuteľnosti a ukázal sa byť v tomto súdnom konaní nesprávny. Žalovaná 3/ v tomto konaní tvorila procesné spoločenstvo na strane žalovanej, avšak na rozdiel od žalovanej 2/ a jej právnej predchodkyne v tomto konaní rozporovala tvrdenia žalobcov ohľadom určenia vlastníctva k spornému rodinnému domu a tak ako žalovaný 1/ aj ona odporovala takémuto určeniu. Keďže žalovaná 2/ k určeniu vlastníctva v tomto konaní neodporovala, žalobcovia si voči nej náhradu trov konania neuplatnili.

8.1 Rozsudok vo výroku VIII. napadla riadnym a včasným odvolaním aj žalovaná 3/ s návrhom na jeho zmenu nepriznaním žalobcom 1/ až 3/ vo vzťahu k výroku III. náhrady trov konania voči žalovanej 3/, vinniac súd prvej inštancie z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.), majúceho za následok nesprávnosť samotného rozhodnutia o trovách tohto konania.

8.2 Na odôvodnenie svojho odvolania uviedla, že súd prvej inštancie sa nezaoberal tým, či v prejednávanej veci neexistujú okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť a teda neaplikoval § 257 C.s.p..

8.3 Žalobcovia zmenili žalobný petit podaním doručeným súdu dňa 19.3.2020 a súd takúto zmenu petitu pripustil uznesením na pojednávaní dňa 10.6.2020. Procesné úkony, ktoré boli vykonané pred pripustením zmeny žaloby podľa názoru žalovanej 3/ neboli vykonávané v súvislosti so žalobným návrhom, ktorému súd napokon vo výroku III. rozsudku vyhovel, a túto skutočnosť je potrebné zohľadniť pri posudzovaní procesnej úspešnosti žalobcov a pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov.

8.4 Žalobcovia zmenu žaloby vykonanú podaním doručeným súdu dňa 19.3.2020 vykonali na základe poučenia zo strany súdu, ktoré presiahlo poučovaciu povinnosť súdu v zmysle C.s.p., čím došlo k porušeniu zásady rovnosti strán konania v neprospech žalovaných. Súd mal žalobcov poučiť iba v tom zmysle, že žalobná žiadosť nemá oporu v hmotnom práve, prípadne je nevykonateľná. Do poučovacej povinnosti súdu nepatrí návod, čo by sporová strana mala alebo mohla v danom prípade vykonať. Navzdory tomu súd žalobcov poučil, že ich podanie z 21.12.2018 má vady, keďže nehnuteľnosť nie je riadne špecifikovaná a zameraná geometrickým plánom. Pokiaľ by súd rozhodoval podľa pôvodného petitu žaloby pripusteného uznesením z 15.4.2010, žalobe by vzhľadom na formuláciu petitu žaloby nebolo vyhovené. Okrem toho, o zmene žaloby v zmysle podania žalobcov z 21.12.2018 súd prvej inštancie procesne nerozhodol.

8.5 Z dokazovania vyplynulo, že zápis stavby rodinného domu súpisného čísla XX na parcele 134/7 bol do evidencie nehnuteľností vykonaný na základe rozhodnutia v dedičskom konaní po poručiťelovi A. D. (otec žalobkyne G. E. rodenej D. a žalovaných A. D., X. D. a T. D.) a to Rozhodnutia Štátneho notárstva v Trnave č.k. D 667/82-15 zo 16.9.1982 právoplatného dňa 11.10.1982 potom, čo práve žalobkyňa 3/ do zápisnice o predbežnom vyšetrení v tomto dedičskom konaní uviedla, že do majetku poručiťela patrí polovica predmetného domu a doložila listiny k prejednaniu stavby predmetného neknihovaného rodinného domu, pričom žalovaná 3/ bola v tom čase maloletá a v konaní ju zastupovala jej matka B. D.. V čase, keď nadobudla plnoletosť už z dedičského rozhodnutia vyplývalo, že nadobudla podiel o veľkosti 1/10 k celku stavby predmetného neknihovaného rodinného domu číslo popisné XX a nemala žiaden dôvod mať pochybnosti o tom, že stav vyplývajúci z dedičského rozhodnutia po jej nebohom otcovi je správny a bola presvedčená, že má na dome po otcovi spoluvlastnícky podiel. Vzhľadom na to jej nemožno žiadnym spôsobom pričítať zodpovednosť za stav, keď v dedičskom konaní po jej otcovi bola ako majetok poručiťela prejednaná aj stavba neknihovaného rodinného domu súpisného čísla XX na parcele číslo 134/7 (teraz dom súpisné číslo XX) a následne na základe dedičského rozhodnutia bol vykonaný zápis stavby predmetného rodinného domu do evidencie nehnuteľností na založený list vlastníctva XXX. Práve naopak zodpovednosť za vznik tohto stavu možno v nemalej miere pričítať práve žalobkyňi 3/, ktorá ako plnoletá bola účastníčkou dedičského konania a dokonca k dedičskému konaniu po poručiťelovi A. D. doložila listiny, na základe ktorých bola potom v dedičskom konaní prejednaná ako majetok poručiťela aj stavba neknihovaného rodinného domu číslo popisné XX na parcele číslo 134/7 - teraz dom súpisného čísla XX. S poukazom na vyššie uvedené je nespravodlivé, aby žalobcovia dostali náhradu trov konania, ktoré bolo vyvolané stavom vyplývajúcim z údajov zapísaných v katastri nehnuteľností, ktorý stav zaviniła žalobkyňa 3/, pričom tento stav neskôr žalobou namietala. Žalobcovia 1/ a 2/ sú právnymi nástupcami pôvodného žalobcu - manžela žalobkyne 3/ a sú deťmi žalobkyne 3/, teda je dôvodné, aby rovnako znášali dôsledky zavinenia ich matky na stave, ktorý bol predmetom sporu v prejednávanej veci.

8.6 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti (zavinenie nesprávneho zápisu stavby rodinného domu do evidencie nehnuteľností, skutočnosti, že podstatná časť procesných úkonov v konaní pred súdom prvej inštancie bola vykonaná v súvislosti s iným žalobným návrhom ako tým, ktorému súd v konečnom dôsledku vyhovel a poučenia zo strany súdu spôsobom presahujúcim poučovaciu povinnosť súdu a porušujúcim zásadu rovnosti strán konania v neprospech žalovaných) žalovaná 3/ považuje za nespravodlivé, aby žalobcovia mali vo vzťahu k výroku III. právo na náhradu trov konania. Zároveň je tiež potrebné prihliadnuť na príjmovú situáciu žalovanej 3/, ktorej bol z dôvodu jej majetkovej a príjmovej situácie rozhodnutím Centra právnej pomoci priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci v zmysle zákona číslo 327/2005 Z.z., ako osobe v materiálnej núdzi a ak jej aktuálnym jediným príjmom je peňažný príspevok za opatrovanie.

8.7.1 Vo svojom vyjadrení sa k vyjadreniu žalobcov k jej odvolaniu poukázala na to, že žalobcovia reagujú len na jednu zo skutočností, v ktorých spočívajú dôvody hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce aplikáciu § 257 C.s.p. pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov a to, že žalovaná 3/ nezavinila stav, ktorý v tomto konaní súd vyhodnotil ako nesprávny, pričom však žiadne z ich tvrdení tento argument žalovanej 3/ nevyvracia. Žalobcovia sa totiž vo svojom vyjadrení snažia navodiť dojem, že uvedený stav nezavinila ani žalobkyňa 3/ ale, že to bolo pochybenie notárky prejednávajúcej dedičstvo po ich otcovi a Strediska geodézie a kartografie. Žalovaná 3/ však zotrváva na svojich vyjadreniach uvedených v odvolaní a zdôrazňuje, že notárka prejednávajúca predmetné dedičstvo sa opierať aj o listiny, ktoré do dedičského konania preukázateľne predložila práve žalobkyňa 3/.

8.7.2 Nemožno súhlasiť ani s tvrdením žalobcov o dôvodnosti podania žaloby v časti o určenie, že zápis trvalého bydliska žalovaného 1/ na adrese Sokolovce súpisné číslo XX je neplatný vzali späť z dôvodu zmeny právnej úpravy evidencie pobytu občanov zákonom číslo 454/2004 Z.z., keď žaloba v tomto rozsahu bola podaná dôvodne. Z obsahu spisu totiž vyplýva, že žalovaný 1/ nemal evidovaný trvalý pobyt na adrese K. číslo súpisné XX, ale mal ho evidovaný na adrese K. číslo súpisné XX, pričom na tejto adrese mu bol ohlasovňou Obce K. zrušený trvalý pobyt, avšak v rozpore so žiadosťou žalobcov o zrušenie tohto pobytu na adrese K. číslo súpisné XX.

8.7.3 Žalovaná 3/ sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že pokiaľ sa žalobcovia jednou žalobou domáhali viacerých nárokov (ktoré navyše postupne menili), sú povinní znášať aj dôsledky spočívajúce v tom, že žalobu vzali čiastočne späť a teda procesne v tejto časti zavinili zastavenie konania.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom - stranami, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C.s.p.) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d), f) a h) C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 C.s.p.) a dôvodmi odvolaní (§ 380 ods. 1 C.s.p.), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 C.s.p.), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov voči výroku IV. a X. rozsudku (rozhodnutiu o trovách zastaveného konania o nároku žalobcov na určenie neplatnosti zápisu trvalého pobytu žalovaného 1/ v dome žalobcov a voči rozhodnutiu o trovách štátu a to v časti priznania štátu nároku na náhradu trov konania voči žalobcom v rozsahu nad 50%) je dôvodné, pričom nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie, čo však neplatilo o odvolaní žalovanej 3/ voči výroku VIII. rozsudku (rozhodnutiu o trovách konania o určenie vlastníckeho práva žalobcov), ktorému nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok je vo výroku VIII. vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p..

9.1 Predmetom konania je určenie neplatnosti zápisu trvalého pobytu žalovaného 1/ v dome žalobcov, uloženie povinnosti žalovanému 1/ vypratať nehnuteľnosti a určenie vlastníckeho práva žalobcov k spoluvlastníckym podielom na nehnuteľnosti.

9.2 S prihliadnutím na obsah podaných odvolaní, predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalobcov a žalovanej 3/ bolo posúdiť, či súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam o zavinení zastavenia konania žalobcami a napokon či sa v konaní dopustil vady, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (nerozhodnutím o zastavení konania bezprostredne po späťvzati žaloby), v dôsledku čoho potom nesprávne rozhodol nielen o trovách zastaveného konania, trovách konania o určenie vlastníckeho práva žalobcov, ale aj nároku štátu na náhradu trov konania voči stranám sporu.

10. Podľa ust. § 388 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

11.1 Pokiaľ ide o námietku žalobcov o nesprávnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o trovách zastaveného konania o určenie, že zápis trvalého pobytu žalovaného 1/ je neplatný, súd prvej inštancie

svoje rozhodnutie o priznaní nároku na náhradu trov takto zastaveného konania žalovanej 3/ voči žalobcom postavil na názore, že pokiaľ sa žalobcovia domáhajú viacerých nárokov jednou žalobou, sú povinní znášať náhradu trov konania, pokiaľ čiastočne zavinili zastavenie konania a to voči všetkým žalovaným a následne aj na závere, že v prejednávanej veci to boli práve žalobcovia, ktorí zavinili zastavenie predmetného konania späťvzatím žaloby. Odvolací súd sa s takýmto názorom a ani záverom súdu prvej inštancie nestotožňuje.

11.2 Podľa § 75 ods. 1 C.s.p., na strane žalobcu alebo žalovaného môže vystupovať viac subjektov.

11.3 Podľa § 76 C.s.p., samostatné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o samostatné práva a povinnosti ak každý koná sám za seba. Súd rozhoduje o každom nároku a povinnosti samostatne.

11.4 Podľa § 77 ods. 1 C.s.p., nerozlučné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný; procesný úkon jedného z nich platí aj pre ostatných.

11.5 Podľa § 78 ods. 1 C.s.p., nútené spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom osobitný predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu.

11.6 Podľa § 255 ods. 1 a 2 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci (1). Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (2).

11.7 Podľa § 256 ods. 1 C.s.p., ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

11.8 V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že podľa ustálenej súdnej praxe, ak strana sporu v jednej žalobe uplatní niekoľko samostatných nárokov, postupuje sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa zásad pre priznanie náhrady trov konania pri každom nároku samostatne. Nemôže teda úspech žalobcu v spore týkajúcom sa iba niektorého nároku založiť právo na náhradu trov konania o všetkých nárokoch. Z tohto pravidla je zároveň možné dovodiť, že ak strana sporu v jednej žalobe uplatní niekoľko samostatných nárokov voči viacerým subjektom, ktoré netvoria nerozlučné alebo nútené procesné spoločenstvo, postupuje sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania pri každom nároku samostatne a len vo vzťahu strany k tomu subjektu, voči ktorému si strana uplatňuje takýto samostatný nárok. Pokiaľ ide o samotnú náhradu trov konania vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie (ktorou sa riadil aj súd prvej inštancie). Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. V tejto súvislosti však odvolací súd dodáva, že aj keď vo všeobecnosti sa náhrada týchto trov prisudzuje bez ohľadu na meritórny výsledok sporu, neplatí to bezvýnimčne. Ústavný súd SR vo svojej rozhodovacej činnosti totiž už vyslovil, že účastník konania, ktorý svojím protiprávnym konaním zapríčinil, že druhá strana musí brániť svoje práva v súdnom konaní, zásadne poniesie sankciu v podobe povinnosti nahradiť trovy konania, ktoré vzniknú pri tejto procesnej činnosti. Bolo by totiž v rozpore s ochrannou funkciou civilného procesného práva, pokiaľ by civilný proces neumožňoval odstrániť zmenšenie majetkovej sféry sporovej strany spôsobené len tým, že bola nútená dôvodne brániť svoje práva (tu pozri nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 26.5.2020, spisovej značky IV. ÚS 178/2019-67). Nakoľko súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní o trovách vyššie uvedeného zastaveného konania týmto neriadil, odvoláciu námietku žalobcov o nesprávnom právnom posúdení veci bolo potrebné považovať za dôvodnú.

12. V prejednávanej veci zo žaloby žalobcov je zrejmé, že žalobcovia si podanou žalobou z 18.9.2002, doručenu Okresnému súdu Piešťany 25. septembra 2002, uplatnili nárok na určenie, že zápis trvalého bydliska žalovaného 1/ v ich rodinnom dome na adrese Sokolovce súpisné číslo XX, orientačné číslo XX, evidovaný obecným úradom v K. ako ohlasovňou trvalého pobytu je neplatný, len voči žalovanému 1/ ako nárok samostatný, pri ktorom žalovaný 1/ netvoril so žalovanou 2/ a neskôr okrem iného ani so žalovanou 3/ nerozlučné spoločenstvo ani nútené spoločenstvo, práve naopak, z obsahu žaloby vyplynulo, že v tejto časti žaloba smeruje len voči nemu ako osobe, ktorá si v rodinnom dome žalobcov nahlásila trvalý pobyt bez ich súhlasu. Z podania žalobcov z 20.12.2007 doručeného súdu 27.12.2007 je ďalej zrejmé, že

žalobcovia svoju žalobu voči žalovanému 1/ o určenie neplatnosti zápisu trvalého bydliska žalovaného 1/ na adrese K. súpisné číslo XX vzali späť z dôvodu, že medzičasom po podaní žaloby a prijatí zákona číslo 454/2004 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 253/1998 Z.z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a Registri obyvateľov Slovenskej republiky došlo na ich žiadosť, ako vlastníkov predmetného rodinného domu, príslušnou ohlasovňou k zrušeniu trvalého pobytu žalovaného 1/ v ich rodinnom dome a tak odpadol predmet sporu. Tieto skutkové okolnosti, ku ktorým došlo v priebehu konania súdu preukazovali jednak ich návrhom na zrušenie trvalého pobytu žalovaného 1/ na adrese K. číslo XX/XX z 19.3.2007 zaslaného obci K., ale aj odhlasovacím lístkom ohlasovne zo 14.5.2007, z ktorého je zrejmé, že došlo k odhláseniu trvalého pobytu žalovaného 1/ z adresy K. XX na adresu trvalého pobytu K.. Pre poriadok je potrebné uviesť, že k rodinnému domu žalobcov stojacemu na parc. č. 134/7 v k.ú. K. boli evidované dve súpisné čísla a to súp. č. XX a súp. č. XX, pričom v oboch prípadoch sa jednalo o ten istý dom.

13. Okresný súd v podstate stotožňuje pojem procesného zavinenia za zastavenie konania so späťvzatím žaloby, čo je už na prvý pohľad formálno-logicky chybné tvrdenie. V takom prípade by len samotný úkon - späťvzatie žaloby - určoval procesné zavinenie sporových strán, ktoré by v konečnom dôsledku nebolo treba ani len skúmať. Následne strane, ktorá spor iniciovala, ho pričítal na farchu, nevyvažujúc vo veci okolnosť zásadného významu, a to, že spor bol iniciovaný stranou - žalobcami, ktorá v čase jeho začatia mala naliehavý právny záujem na určovacej žalobe, čo je evidentné aj z rozhodnutia Ohlasovne obce K., ktorá vo svojej podstate záznam o trvalom pobyte žalovaného 1/ v dome žalobcov na návrh žalobcov, po tom, čo jej to umožňovala platná právna úprava zrušila. Vzhľadom na vyššie uvedené, potom v časti zastaveného konania v zásade vznikol nárok na náhradu trov konania žalobcom (§ 256 ods. 1 C.s.p.). Žalobcovia si však nárok na náhradu trov takto zastaveného konania voči žalovanému 1/ neuplatnili - navrhovali o trovách tohto konania rozhodnúť tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov tohto zastaveného konania, odvolací súd postupom podľa § 388 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku IV. zmenil tak, ako je to uvedené vo výroku II. tohto rozhodnutia. Ostatné námietky sporových strán súvisiace s rozhodovaním súdu o trovách tohto konania (žalobcov - že mal súd rozhodnúť o zastavení konania a trovách s ním spojených už skôr, žalovanej 3/ že žalovanému 1/ bol odhlásený trvalý pobyt na adrese K. XX a nie K. XX a pod.) boli pre rozhodnutie nepodstatné a tak sa odvolací súd nimi nezaoberal.

13.1 Dôvodnou bola potom aj námietka žalobcov o nesprávnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti rozhodnutia o trovách štátu, ktoré vznikli titulom vyplateného znalečného zo štátnych prostriedkov v tejto veci (vo výške 121,08 eur na základe uznesenia súdu z 8.11.2013) a to v súvislosti so žalobou žalobcov 1/ až 3/ proti žalovaným 1/ až 3/ o ich vlastníckom práve k spoluvlastníckym podielom k rodinnému domu súp. č. XX nachádzajúcemu sa v k.ú. K. a to v odvolaní napadnutej časti rozhodnutia priznávajúceho štátu nárok na náhradu trov konania voči žalobcom 1/ až 3/ nad 50%. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že vzhľadom na úspech strán v konaní o všetkých žalobcami uplatnených nárokoch (prehliadnuc, že išlo o nároky samostatné) je dôvodným štátu priznať nárok na náhradu trov konania voči žalobcom 1/ až 3/ v rozsahu 2/3 a voči žalovaným 1/ až 3/ v rozsahu 1/3, pričom v neprospech žalobcov vyhodnotil zavinenie zastavenia dvoch konaní a v neprospech žalovaných plný úspech žalobcov v konaní o určenie ich vlastníckeho práva k spoluvlastníckym podielom k rodinnému domu súp. č. XX nachádzajúceho sa v k.ú. K.. S takýmto záverom sa odvolací súd nestotožňuje, nakoľko takýto nárok žalobcov uplatnený v konaní bolo potrebné považovať opäť za samostatný (s povinnosťou separácie aj trov s ním spojených) a táto samostatnosť sa musela premietnuť aj do rozhodnutia o trovách konania, resp. do rozhodnutia o trovách štátu vynaložených v súvislosti s konaním o tomto samostatnom nároku (tu pozri aj rozhodnutie KS v Prešove z 30.1.2020 sp. zn. 7Co 106/2019).

13.2 Podľa čl. 4 ods. 1 a ods. 2 C.s.p., ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci (1). Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít (2).

13.3 Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu v spore.

13.4 Podľa § 259 C.s.p., ak pri dokazovaní vznikne povinnosť, ktorá je spojená s výdavkami inej osoby, má táto osoba tie isté práva a povinnosti pri ich uplatnení ako svedok.

13.5 Podľa § 470 ods. 2 C.s.p., právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

13.6 V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že už podľa ustálenej súdnej praxe štátu patrí náhrada trov, ktoré skutočne vynaložil v súlade s v danom čase platnou procesnou normou (ustanovením § 148 O.s.p.), podľa ktorej mu ex lege vznikol nárok na ich náhradu, a to napriek tomu, že nová procesná úprava C.s.p. analogické ustanovenie neobsahuje. Aplikáciou základného princípu uvedeného v čl. 4 ods. 2 C.s.p. s použitím ustanovenia § 253 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 C.s.p. a § 470 ods. 2 C.s.p. je možné štátu náhradu trov konania voči neúspešnej strane sporu priznať aj za právnej úpravy Civilného sporového poriadku (tu pozri R 75/2018).

13.7 Zo spisu je zrejmé, že znalecké dokazovanie bolo vykonávané výhradne v súvislosti s nárokom žalobcov na určenie ich vlastníckeho práva k rodinnému domu a že súd uznesením z 8.11.2013 č.k. 5C/444/2008-296, právoplatným 18.4.2014, priznal Ing. Róbertovi Gergičovi, bytom F., V. XX, znalcovi z odboru stavebníctvo, odvetvie pozemné stavby, odhad hodnoty nehnuteľností znalečné vo výške 271,08 eur s tým, že znalečné v sume 100 eur uložil znalcovi vyplatiť z preddavku zloženého žalobcom 1/, v sume 50 eur z preddavku zloženého žalovaným 2/ a v sume 121,08 eur zo štátnych rozpočtových prostriedkov. Súd prvej inštancie potom správne, aplikujúc základný princíp uvedený v čl. 4 ods. 2 C.s.p. rozhodol, že štátu patrí náhrada trov, ktoré mu reálne vznikli (reálne ich vynaložil) v rozsahu 100% v súlade s vtedy platnou procesnou normou - ustanovením § 148 O.s.p., ktorá mu garantovala nárok na ich náhradu. Pre priznanie tohto nároku štátu si súd prvej inštancie volí ako normu, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva Civilný sporový poriadok tak, že jej výsledkom bude rozumné usporiadanie procesných vzťahov, zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít (priznávajúcich v doterajšej súdnej praxi štátu nárok na náhradu vynaložených trov konania). Vzhľadom na absenciu úpravy trov konania štátu v Civilnom sporovom poriadku bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 259 C.s.p., nakoľko štátu vznikli trovy konania v súvislosti s dokazovaním. Nesprávnym však bolo určenie strany, voči ktorej štátu nárok na náhradu trov priznal.

13.8 V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že v konaní o určenie vlastníckeho práva žalobcov 1/ až 3/ k spoluvlastníckym podielom k rodinnému domu súp. č. XX nachádzajúcemu sa v k.ú. K. vedenému voči žalovaným 1/ až 3/ boli žalobcovia plne úspešní (výrok III. rozsudku) a v zásade vzhľadom na ich úspech bolo dôvodným priznať štátu nárok na náhradu týchto trov v plnom rozsahu voči žalovaným 1/ až 3/. Preto odvolací súd viazaný rozsahom odvolania žalobcov (napadli rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku X. len v časti priznania štátu nároku na náhradu trov konania voči žalobcom 1/ až 3/ v rozsahu nad 50%) postupom podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, ako je to uvedené vo výroku III. tohto rozhodnutia.

14.1 Pokiaľ ide o námietku žalovanej 3/ o potrebe zohľadnenia dôvodov hodných osobitného zreteľa a z toho plynúceho nároku žalovanej 3/ na nepriznanie náhrady trov konania žalobcom súvisiacich s konaním o určenie vlastníckeho práva žalobcov voči jej osobe odvolací súd uvádza:

Výnimočné uplatnenie cit. § 257 C.s.p. je odôvodnené tým, že prísna aplikácia ustanovení o náhrade trov konania by mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducim tvrdostiam. Zákon preto stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k zmierneniu dôsledkov právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania. Cit. ust. § 257 C.s.p. teda predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Znamená, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu nahradiť trovy konania úspešnej strane. Existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa musí tvrdiť a preukázať strana inak povinná zaplatiť náhradu trov konania. Predmetné zákonné ust. tak rozširuje prvky, ktoré majú strany viesť k výraznému zvýšeniu zodpovednosti nielen za výsledok, ale aj priebeh súdneho konania, najmä koncentraciu dokazovania. Aplikácia tohto ustanovenia musí preto zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu. Ustanovenie § 257 C.s.p. pritom nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade

trov konania nepriznať náhradu trov úspešnej strane; vždy musí ísť celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich hľadísk je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči strane, a aby neodporovalo dobrým mravom. V tomto ustanovení je fixované moderačné právo súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania. Je výrazom toho, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom, pričom zákon stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru, než by plynul z dispozície právnej normy. Zákon vyžaduje na také rozhodnutie dve podmienky: musí ísť o dôvody hodné osobitného zreteľa a o výnimočné okolnosti, pričom výklad týchto podmienok je ponechaný na súdnej praxi a je potom vecou konkrétneho prípadu, či došlo k takým okolnostiam, ktoré môžu byť podkladom na rozhodnutie o zmiernení účinkov právnych noriem, ktoré upravujú náhradu trov konania. Citované ustanovenie dopadá na tú stranu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Predpokladom jeho použitia je existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov inak úspešnej strane a existencia výnimočnosti daného prípadu. Ust. § 257 C.s.p. neslúži k zmiernovaniu majetkových rozdielov medzi procesnými stranami, ale k riešeniu situácie, v ktorej je nespravodlivé, aby ten, kto dôvodne hájil svoje porušené alebo ohrozené práva alebo právom chránené záujmy, nedostal náhradu trov, ktoré pri tejto činnosti účelne vynaložil.

14.2 S poukazom na vyššie uvedené právne a teoretické východiská, s prihliadnutím na okolnosti daného prípadu, odvolací súd zhodne s prvoinštančným je toho názoru, že v danom prípade boli žalobcovia v konaní o určení ich vlastníckeho práva úspešní v plnom rozsahu a tak im v zásade vznikol nárok na náhradu trov konania súvisiacich s konaním o tomto nároku v plnom rozsahu (§ 255 ods. 1 C.s.p.).

14.3.1 Následnou otázkou nastolenou odvolateľkou bolo, či v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre to, aby súd podľa cit. § 257 C.s.p. výnimočne náhradu trov konania žalobcom nepriznal. Ako bolo uvedené vyššie, základnými zákonnými podmienkami pre nepriznanie náhrady trov konania strane, ktorej by inak nárok na ich náhradu vznikol, sú dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti, ktoré v danom prípade mala tvrdiť a preukázať strana žalovaných. Žalovaná 3/ v tejto súvislosti v podanom odvolaní v podstate tvrdila, že takýmito dôvodmi sú:

- 1) skutočnosť, že podstatná časť procesných úkonov v konaní pred súdom prvej inštancie bola vykonaná v súvislosti s iným žalobným návrhom ako tým, ktorému súd v konečnom dôsledku vyhovel,
- 2) poučenia zo strany súdu spôsobom presahujúcim poučovaciú povinnosť súdu a porušujúcim zásadu rovnosti strán konania v neprospech žalovaných,
- 3) zavinenie nesprávneho zápisu stavby rodinného domu do evidencie nehnuteľnosti žalobkyňou 3/,
- 4) že jej bol priznaný nárok na bezplatnú právnu pomoc,
- 5) že jediným jej príjmom je príspevok za opatrovanie

14.3.2 K prvej okolnosti uvádzanej žalovanou 3/ odvolací súd uvádza, že pre rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania podľa § 262 C.s.p. (o ktorom doposiaľ rozhodoval súd prvej inštancie, pričom o výške náhrady trov konania bude rozhodovať až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením) je dôležitý samotný výsledok súdneho sporu a ten o takomto nároku vyznel v prospech žalobcov. Posúdenie účelnosti jednotlivých úkonov žalobcov vykonaných pred zmenou žaloby bude vecou súdu prvej inštancie pri rozhodovaní o výške trov, kde súd vyhodnotí účelnosť trov, ktoré strana požaduje nahradiť. Preto takto namietanú skutočnosť nemožno považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania strane, ktorej na jej priznanie vznikol nárok.

14.3.3 K druhej okolnosti uvádzanej žalovanou 3/ odvolací súd uvádza, že súd je povinný poskytovať stranám poučenia o ich procesných právach a povinnostiach v rozsahu ustanovenom Civilným sporovým poriadkom (§ 160 ods. 1 C.s.p.) s tým že, ak z podania vo veci samej nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné (nesplňa náležitosti uvedené v § 132 ods. 1 C.s.p.), súd je povinný vyzvať toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako 10 dní, pričom v uznesení, ktorým stranu na takúto opravu alebo doplnenie vyzýva je povinný uviesť, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné a ako ho treba doplniť alebo opraviť (§ 129 ods. 1 a 2 C.s.p.). Inak povedané, súd je povinný poučiť strany o tom aké práva im priznávajú a aké povinnosti im ukladajú procesné predpisy, ako je potrebné nimi zamýšľané procesné úkony vykonať, aby sledovali procesné účinky, prípadne ako je potrebné odstrániť vady už vykonaných procesných úkonov, aké právne následky sú spojené s prevedenými procesnými

úkonmi a ako je potrebné splniť procesnú povinnosť zo zákona alebo z rozhodnutia súdu. Do poučovacej povinnosti súdu nepatrí návod, čo by strana mala alebo mohla v danom prípade vykonávať, ale iba pomôcť k tomu, aby mohol zákonom stanoveným spôsobom dať najavo, čo hodlá v konaní urobiť (tu pozri rozhodnutie NS SR v sp. zn. 5Cdo 345/2012).

14.4 Zo spisu odvolací súd zistil, že žalobcovia svojim podaním zo dňa 21.12.2018 navrhli pripustiť zmenu žaloby a to tak, že žiadali určiť, že sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností v podieloch 1/6, 1/6 a 4/6 (rodinného domu) v rozsahu priestorov v dome špecifikovaných znalcom v znaleckom posudku (č.l. 492), pričom súd ich na pojednávaní konanom dňa 20.1.2020 poučil, že vzhľadom na takto špecifikované nehnuteľnosti v navrhovanom petite žaloby, hodnotí žalobu ako nevykonateľnú a že im bude zaslané uznesenie na odstránenie väd žaloby, aby nehnuteľnosť bola špecifikovaná a zameraná geometrickým plánom, na čo ich právny zástupca požiadala súd o poskytnutie lehoty na odstránenie tejto vady žaloby a to upresnením petitu v časti špecifikácie nehnuteľností podľa geometrického plánu (č.l. 548), čo aj vykonal podaním doručeným súdu 19.3.2020 (č.l. 569). Takého poučenie strany sporu zo strany súdu podľa názoru odvolacieho súdu v žiadnom prípade nemožno považovať za návod, čo by strana mala alebo mohla v danom prípade vykonávať a ani takúto skutočnosť nemožno hodnotiť ako porušenie rovnosti strán v súdnom konaní, prípadne dôvod hodný osobitného zreteľa pre nepriznanie žalobcom náhrady trov tohto konania.

14.5 V zmysle vyššie uvedeného je možné uzavrieť, že súd prvej inštancie poučil postupom podľa § 160 ods. 1 C.s.p. žalobcov o ich procesných povinnostiach a to náležitostiach žalobného návrhu (§ 132 ods. 1 C.s.p.), ktorý v zmysle ustálenej súdnej praxe musí byť jasný, zrozumiteľný a presne formulovaný, poučiac ich, že žalobcovia musia svoj nárok presne vyjadriť tak, aby bola splnená požiadavka materiálnej vykonateľnosti rozsudku, pričom tá je splnená vtedy, ak je možné žalobný petít prevzatý do výroku rozsudku vykonať niektorým zo spôsobov výkonu exekúcie. Tu odvolací súd zdôrazňuje, že poučovaciu povinnosť je potrebné vykonať konkrétne, adresne až vtedy, pokiaľ jej potreba vyjde v priebehu konania najavo (tu pozri uznesenie NS ČR spis. zn. 2Cdon 813/1997). V tejto súvislosti odvolací súd pre poriadok ďalej uvádza, že za predmet konania nemožno považovať iba žalobný návrh, ale aj jeho skutkové odôvodnenie, čo spolu so žalobným návrhom vymedzuje samotný predmet žaloby. Vzhľadom na odvolaciu námietku žalovanej 3/ odvolací súd dodáva, že súd prvej inštancie je povinný okrem iného poučiť stranu o možnosti odmietnuť neúplné alebo nezrozumiteľné podanie v prípade, ak ho strana nedoplní ani neopraví v lehote uvedenej v uznesení podľa § 129 ods. 3 C.s.p.. Okrem toho v prípade väd podania súd môže aj predvolať na výsluch toho, kto podanie urobil, ak má za to, že tým možno dosiahnuť odstránenie väd podania, pričom pri výsluchu súd uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, a poučí ho, ako podanie opraviť alebo doplniť (§ 130 C.s.p.). Pre poriadok je potrebné dodať, že neobstojí ani námietka žalovanej 3/, že súd o takomto návrhu na zmenu žaloby nerozhodol a to pre jej nepravdivosť, nakoľko sa tak stalo na pojednávaní konanom dňa 10.6.2020 (tu pozri č.l. 590).

14.6 Obdobne za dôvod hodný osobitného zreteľa pre nepriznanie nároku na náhradu trov konania úspešnej strane nebolo možné považovať ani skutočnosť, že žalobkyňa 3/ svojou neopatrnosťou/ nedbanlivosťou v dedičskom konaní zavinila nesprávny zápis vlastníckych práv k domu (tretia okolnosť), nakoľko ako už bolo uvedené vyššie, dôvod hodný osobitného zreteľa musí existovať v súvislosti s prebiehajúcim súdnym konaním o nároku uplatnenom stranou sporu, sledujúc zvýšenie zodpovednosti strán sporu nielen za výsledok, ale aj priebeh súdneho konania, najmä koncentráciu dokazovania, nie však zavinenie protiprávneho stavu stranou pred začatím súdneho konania. Pokiaľ sa žalovaná 3/ nestotožnila s názorom žalobcov o potrebe zosúladenia faktického stavu vlastníckych práv žalobcov k nehnuteľnosti so stavom ako tento bol evidovaný v katastri nehnuteľností a takúto potrebu popierala z dôvodu jej nedôvodnosti, cítiac sa byť vlastníkom spornej nehnuteľnosti v žalovanom rozsahu, čo viedlo k jej neúspechu v spore, bolo dôvodným priznať žalobcom voči nej nárok na náhradu trov tohto konania.

14.7 Napokon pokiaľ ide o posledné dve okolnosti - dôvody hodné osobitného zreteľa namietané žalovanou 3/ odvolací súd uvádza, že už podľa ustálenej súdnej praxe priznanie nároku na bezplatnú právnu pomoc samo osebe nie je dôvodom pre nepriznanie náhrady trov podľa § 257 C.s.p. (tu pozri napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 8.3.2007 na spis. zn. I. ÚS 118/2017-28) a takýmto dôvodom nie je ani majetková situácia strán sporu, nesolventnosť jednej zo strán, jej zárobkové pomery vo vzťahu k strane, ktorá v spore zvíťazila, nakoľko ustanovenie § 257 C.s.p. má slúžiť na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, a to pokiaľ ide o vedenie súdneho konania, a jeho výsledok.

Neslúži však na zmierňovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami (tu pozri napr. rozsudok Krajského súdu Žilina z 25.9.2018 sp. zn. 110Co 256/2017).

14.8 S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu výroku o náhrade trov prvoinštančného konania o určenie vlastníckeho práva (vo výrokovej vete VIII.), ako vo výroku vecne správny s použitím ust. § 387 ods. 1 Cs.p. potvrdil (výrok I. tohto rozhodnutia.).

15. V tomto odvolacom konaní boli fakticky plne úspešní žalobcovia a preto podľa § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. vzniklo žalobcom právo na plnú náhradu trov odvolacieho konania voči v odvolaní neúspešnej žalovanej 3/. Odvolací súd preto vo výroku IV. vyslovil, že žalobcom priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej 3/ v plnom rozsahu.

16. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).